

1946

r 807—821.

Utkom från trycket
den 9 januari 1947.

Nr 807.

L a g

om handläggning av domstolsärenden;

given Stockholms slott den 20 december 1946.

Vi GUSTAF, med Guds nåde, Sveriges, Götas och Vendes konung, göra veterligt: att Vi, med riksdagen¹, funnit gott förordna om följande.

1 §.

Denna lag avser ärenden angående rättsvård, som allmän underrätt har att upptaga självmant eller efter ansökan och som ej enligt lag eller författning ålägga handläggas i den för tvistemål eller brottmål stadgade ordningen, dock ej ärenden som angå straff eller annan med brott förenad påföljd.

2 §.

Ansökan må göras muntligen eller skriftligen hos rätten. I ansökan skall sökanden uppgiva de omständigheter å vilka den grundas och den åtgärd som påkallas samt de omständigheter som betinga rättens behöfhet, om ej denna framgår av vad eljest anföres. De skriftliga handlingar som åberopas skola samtidigt inlämnas.

Skriftlig ansökan skall vara egenhändigt undertecknad av sökanden eller hans ombud. Sökandens hemvist och postadress skola uppgivas. Göres ansökan muntligen, skall, i den mån det erfordras, uppteckning därav ske. Fullmakt för ombud erfordras ej, med mindre rätten finner fullmakt böra företes.

3 §.

Uppfyller ansökan ej föreskrifterna i 2 § eller är den eljest ofullständig, förelägge rätten sökanden att avhjälpa bristen. Efterkommes ej sådant föreläggande, må ansökan avvisas.

Finnes uppenbart, att ansökan ej kan av rätten upptagas, skall den omedelbart avvisas.

4 §.

Skall yttrande inhämtas eller finnes annan förberedande åtgärd böra vidtagas, meddele rätten beslut därom utan dröjsmål.

Finnes för ärendets prövning sökanden eller annan som ärendet angår böra utnämna rätten, utsätta rätten, så snart lämpligen kan ske, tid och ställe för förhandling inför rätten och utfärde härför erforderliga kallelser. Rätten må vidare förelägga sökanden eller annan att komma tillstädes eller infinna sig personligen. I ärende, som må av rätten upptagas endast efter ansökan, äge rätten förelägga sökanden att komma tillstädes vid påföljd, att ansökan eljest förfaller.

Finnes av synnerlig vikt att i avbidan på ärendes avgörande egendom ställas under förvaltning av god man eller annan åtgärd vidtages för säkerställande av ärenden rättsvård om vilken i ärendet är fråga, äge rätten förordna därom.

Tillfälle skall lämnas den som åtgärden angår att yttra sig däröver. Är f i dröjsmål, må dock förordnande omedelbart meddelas. Förekomma ej län skäl för åtgärden, skall den av rätten omedelbart hävas.

5 §.

Ärende skall avgöras så snart ske kan.

Om förhandling inför rätten gälle i tillämpliga delar vad i rättegångsbalken är stadgat om huvudförhandling i tvistemål. Uteblir sökanden, då förelägga de meddelats honom att komma tillstådes vid påföljd att ansökan eljest fö faller, skall ärendet avskrivas. Utevaro av sökanden i annat fall eller utev av annan som kallats utgöre ej hinder för ärendets prövning och avgörande.

6 §.

Underrätt vare vid handläggning av ärende domför, häradsrätt utan n och rådhusrätt med en lagfaren domare.

Vid annan handläggning än i 3 eller 4 § sägs skall dock i häradsrätt n deltaga och rådhusrätt äga den sammansättning som i rättegångsbalken är allmänhet föreskriven för domförhet vid huvudförhandling i tvistemål, om är det angår

1. adoption, vårdnaden om barn eller samtycke till hävande av tjänste- eller arbetsavtal som barn ingått, medgivande till äktenskap enligt 2 kap. 4 § termålsbalken eller till åtgärd beträffande makars egendom enligt 5 kap. 14 eller 6 kap. 6 § nämnda balk eller förordnande angående sådan egendoms fö valtning i andra fall;

2. förmynderskap eller godmanskap enligt lagen om förmynderskap, dock fråga om inskrivning eller överflyttning av förmynderskap eller godmans eller föreläggande, som avses i 7 kap. 10 §, 8 kap. 11 § eller 9 kap. 3, 4 el 10 §, eller entledigande av god man, då uppdraget slutförts eller, i fall so avses i 11 kap. 3 § eller 4 § 1—5, den för vilken gode mannen förordna begär hans entledigande;

3. förvaltning enligt lagen om testamente eller lagen om boutredning o arvskifte;

4. nedsättning av bolags aktiekapital eller grundfond, tillstånd till utdelning i bolag, skyldighet för bolag eller förening att träda i likvidatio förordnande eller entledigande av likvidator eller tillstånd till försäljning egendom under likvidation eller till fusion;

5. förvaltning av stiftelse eller utseende av huvudmän i sparbank;

6. förordnande eller entledigande av god man eller annan för fullgöran av särskilt uppdrag i andra fall än ovan sagts;

7. bestämmande av arvode;

8. tillstånd till försäljning av samfällad egendom enligt lagen om samägan rätt, underställning av delägars beslut eller meddelande av särskilda före skrifter angående god mans förvaltning enligt lagen om förvaltning av bysam fälligheter och därmed jämförliga samfällda ägor och rättigheter eller in gande i rättens protokoll av förening enligt lagen om ägofred; eller

9. dödande av förkommen handling.

Skall i häradsrätt nämnd deltaga, vare häradsrätten i ärende, som avses andra stycket 2, 3, 6 eller 7, domför med tre i nämnden, dock ej då fråga är o tillstånd till viss förvaltningsåtgärd eller talan mot överförmyndares beslut.

7 §.

Ärenden angående äktenskapsförord, bouppteckning, arvsskatt, testaments bevakning, åtgärder som avses i 9 kap. lagen om arv och 8 kap. lagen om tes tamente, avhandlingar om lösöreköp och kallelse å okända borgenärer skola om ej i arbetsordning eller eljest annat bestämts, i underrätt handläggas o den som har att upptaga inskrivningsäre

8 §.

Ärende som sägs i 6 § andra stycket skall handläggning som där avses rum i häradsrätt vid ting och i rådhusrätt å allmän rättegångsdag; dock å, om ärendet är brådskande, handläggning ske å särskilt sammanträde.

9 §.

Rättens avgörande av ärende sker genom beslut.

Underrätts slutliga beslut skall, i den mån det erfordras, angiva de skäl, å beslutet grundas. Beslutet må, om det finnes lämpligt, tecknas å den ändring som ligger till grund för ansökan. Avkunnas ej beslutet vid förändring, skall det meddelas genom att det hålles tillgängligt å rättens kansli; är beslutet gått emot sökanden eller annan som fört talan i ärendet, skall derrättelse om tiden för beslutets meddelande genom rättens försorg genast utsändas till honom. Rätten skall på begäran lämna den som vill föra talan mot beslutet underrättelse om vad han har att iakttaga.

mot underrätts beslut i fråga som avses i 4 § tredje stycket skall talan föras skilt. Beslutet skall lända till efterrättelse utan hinder av att det icke äger kraft. Mot hovrättens beslut i fråga som nu nämnts må talan ej föras.

10 §.

Om dagbok, protokoll och aktbildning i ärenden som avses i denna lag för Konungen.

11 §.

allt, varom ej i denna lag är särskilt föreskrivet, skall angående behandlingen av ärende lända till efterrättelse vad om tvistemål är stadgat, i den det är tillämpligt.

12 §.

Är i lag eller författning särskild föreskrift meddelad i fråga om ärende som avses i denna lag, vare föreskriften gällande, även om den strider mot denna lag stadgar.

Denna lag skall träda i kraft den 1 januari 1948; därvid gälle i tillämpliga delar vad i lagen om införande av nya rättegångsbalken finnes föreskrivet. Genom lagen upphäves förordningen den 16 juni 1875 (nr 42 s. 35) angående särskilda protokoll över lagfarter, in-teckningar och andra ärenden, i vad ordningen avser förmynderskaps-, äktenskapsförords- och bouppteckningsprotokoll.

Det alla som vederbör hava sig hörsamligen att efterrätta. Till yttermera så hava Vi detta med egen hand underskrivit och med Vårt kungl. sigill bekräftat.

Stockholms slott den 20 december 1946.

GUSTAF.

(L. S.)

Justitiedepartementet.)

HERMAN ZETTERBERG.

